

Megtartható
a hűség

Nádasdy Borbála grófnő mintegy hatvan év külföldi tartózkodás után költözött vissza Magyarországra, francia férje viszont, aki mindenben támogatta, csak egy évig élhetett vele Veszprémben. A hetvennyolc éves Borbála női sorsokról, megváltozott divatról, a hűség problematikájáról beszélt. Máig érdeklik a fiatalok: csodálja őket, de a tivornyázó, öncsonkító életmód felett nem tud napirendre térni.

♦ – **Miért született meg az Asszonyszerelem, asszonysors című új, másfél éves munkával készült kötete?**

– A két és fél éve történt hazaköltözésem adta az inspirációt. Berendezkedtem a veszprémi lakásban és a mindennapokban is, rendszeres befogadója lettem a magyar kultúrának. Ez a két terület motivált arra, hogy az itthon szerzett élményeimet megírjam. Csakhogy a férjem, Jean Poyeton 2016 májusában, gyors lefolyású csontrákos megbetegedésben elhunyt, ez pedig olyan változást hozott az életembe, amelyről úgy gondoltam, illene a memoárjaim sorába. Igazából a halála után kezdtem el azon gondolkozni, hogy tulajdonképpen milyen nagy ajándék volt az, hogy a francia férjem – ötvennyolc év távollét után – végérvényesen hazahozott. Az ittlétem kötelezettséggel jár. Folytatnom kell azt, amit eddig tettem. A hatodik könyvemben, akárcsak a korábbiakban, foglalkozom azokkal az észrevételeimmel is, amelyeket Magyarországgal kapcsolatban állapítottam meg. Nem kritizálok, viszont ha odafigyelnénk mindarra, ami feltűnik nekem, a hazánk jobb hely lehetne.

– **Az '56-os forradalmat követően emigrált: Bécsben, ahol filmsztár lett, két évet, Párizsban és Dourdanban, ahonnan balettmesterként vonult nyugdíjba, ötven évnél is tovább élt. Érthető, ha más szemmel tekint a magyar viszonyokra...**

– A külföldi lét sokat formált rajtam, mégis magyar maradtam. Mindazonáltal nem szabad összehasonlítást végezni. Amikor hazaköltöztünk, sokaktól megkaptuk azt, hogy na, majd meglátjuk, mi vár ránk. Csakhogy a saját közép-európai identitásomat meg kell őriznem. Azóta rendszeresen járok koncertekre, színházba, a Veszprémi Petőfi Színházban a *My Fair Lady* előadásban szerepet is kaptam. Két éve a Vojnovich-Huszár Villában, Megyesi Schwartz Lúcia operaénekes és a barátnőm, Gráf Zsuzsanna, az Angelica Leánykar vezetője által tartott esten én konferáltam. Akkoriban már elkezdtem írni a könyvemet, Jean távozása után

viszont sokszor eszembe jutott a Schumann-dalciklus címe: *Asszonyszerelem, asszonysors*. Chamisso versei, amelyek a zeneszerzőt meghihlették, az igazi asszonyok rendeltetéséről szólnak.

– **Hogy értette, hogy a férje buzdítására költözött haza?**

– 2008-ban jelent meg az első memoárom, azóta rendszeresen jártunk haza. A könyveimnek több városban voltak bemutatói, gyakran évi negyven író-olvasó találkozóra, történelemóra fogadtam el felkérést. És mivel a családunk Franciaországban élt, mi viszont vettünk egy pincelakot és szőlőbirtokot Mencshelyen, sokat kellett utaznunk. Abba viszont kicsit belefáradtunk. Az évek alatt a dourdani lakásunkat is átírtuk a fiunkra, „Petit” Jeanra. De a legfőbb indok mégiscsak az volt, hogy mindketten nagyon szerettük Magyarországot! Az emberek gyökértelenek, a férjem pedig meggyőződött arról, hogy nekem van még itt teendőm. Ő egyébként nem beszélt magyarul, de mindig azt mondta, magyarnak érzi magát. Többen kérdezték, miért nem tanul meg, de azt felelte: pihenteti, ha hallja ezt a nyelvet, sőt, meggyőződése volt, hogy így jobban megismerhető az, aki beszél. Most még jobban örülök annak, hogy hallgattam az unszolására, mert egészen más itthon írni egy könyvet. A mindig sűrű megkereséseknek szintén könnyebben tudok eleget tenni.

– **Férjével éppen egy hónappal a halála előtt, a veszprémi lakásukban folytathattam hosszabb beszélgetést. Élénken megmaradt az emlékezetemben, ahogyan Jean mellett ülve gyorsan és gondosan fordítja magyarra a mondatait, az enyémeiket pedig franciára. Voltak válsághelyzetek ebben az idilli kapcsolatban?**

– Csak nézeteltérések. Jean pártolta a '68-as diákforradalomnak mondott zűrzavart, élettapasztalatom alapján én megvettem a törekvéseiket, azt mondtam magamban, túl jól

élnék, ne lázongjanak. Ő viszont jóindulatúan azt akarta, csináljunk egy kommunát, ahol a barátainkkal közösen élünk, dolgozunk. Csakhogy az emberek individualisták, ott használják ki egymást, ahol tudják. A közös konyha, amelyben hol az egyik, hol a másik élettárs főzött, kész agyrém volt. Megpróbáltuk, de nem vált be a terv. Noha a közösség tagjai elítéltek, sokáig tartottuk a kapcsolatot. Ironikus módon éppen az ő gyermekeikből lettek a társadalom legjobban beilleszkedett bürokratai.

– Kétszer volt házas, az utóbbi negyvennyolc évig tartott. Hogyan éli meg az egyedüllétet?

– Mindig azt szoktam mondani, a szerettünk elvesztése ebben az életkorban egészséges bánat. Fel kell készülni arra, hogy a halál mindenkit elérhet. Igaz, ha a mi korunkban az ember a gyermekét veszti el, az ellen nem lehet felvértezni magunkat, a nyolcvanéves nővéremnek nyáron a fiát kellett eltemetnie. A gyászt viszont magunkban kell elrendezni – csendben, gondolkozással, finom zene hallgatásával. És el kell azt engedni, akit szerettünk, nem azon töprengeni főzés közben, hogy mennyire szerette a paprikás csirkét. A szüleink, nagyszüleink arra neveltek, hogy fegyelmezetten viseljük a megpróbáltatásokat. Csúnya módon azt mondták, ha ideges vagy, ne hisztizz, harapj inkább a bilibe, mivel az akkoriban porcelánból készült.

– Nem gondolt arra, hogy visszatérjen a francia családjához?

– Miután meghalt a férjem, rövid időre visszamentem a gyerekeimhez, a három unokámhoz. Aztán elmentem Mencshelyre. Ott van a csodálatos Balaton-felvidék, a gyönyörű tó, csend és nyugalom. Nehogy ott maradj, intettek a fiaim. De, ott leszek, közöltem velük, és nyolc napot egyedül töltöttem ott, egy hónappal a haláleset után. Sok eddig nem látott szépséget fedeztem fel a természetben is.

– Ha már női sorsok, mit gondol, megtartható a hűség? A kérdés különösen napjaink gyors és átrendeződő világára vonatkozik, ahol a promiszkuitás, a nyitott kapcsolat sem ritka.

– Megtartható, de a fiataloknak talán nehezebb, mert ők más világlátást kapnak. Ott a „szent” képernyő, az okostelefon, amelyek sokat fordítanak az egymással való kapcsolatokon. Sok film is a szabadnak tartott életet tükrözi. Szent Pál gondolatait érdemes lenne

megfontolni: „Mindent szabad nekem, de nem minden használ.” Azt hiszem, a maiak az áldozathozatalt talán ki is nevetik. Persze, húszévesen még felbomolhatnak a párkapcsolatok, de harmincévesen már meg kell lennie az állandóságnak. A könyvemben foglalkozom az asszonyszerellemmel, azzal, amely életre hív egy olyan kötődést, kapcsolatot, amelyre mindenki vágyik. Csakhogy ahhoz, hogy az érzések maradandók legyenek, áldozatvállalásra van szükség. Hűség, kitartás, mindez nagyon fontos, de nem lehet ítélni, mert a holtomiglan-holtodiglan nem feltétlenül tart örökké, közbejöhhetnek dolgok. A párbeszéd viszont rendkívül sokat segít a konfliktusok legyűrésében. És még valami: sok keserűség megelőzhető lenne, ha az élet minden területén ragaszkodnánk az elveinkhez.

– Átadható ez az életfelfogás, a kísértések legyőzésének fontossága a húszéves korosztálynak?

– Hogyne! Sokat járok olyan kortárs színházi előadásokra, amelyeket fiatalok készítenek, de gyakran hívnak gimnáziumokba előadni. Úgy beszélek hozzájuk, hogy megértsék, amit mondok, s még véletlenül sem mondanám azt, hogy „bezzeg, az én időmben.” A humort hívom a kommunikáció segítségéül, ezáltal a tapasztalataim más megvilágításba kerülnek. Ha bemegyek közéjük, nem roskadok le egy székre, állni szoktam mindig, ezzel tisztelem meg a hallgatóságomat. Ugyanakkor mindig kérem, hogy kérdezzenek, mert nemcsak érdekel, mi történik velük, hanem ők is tudnak tanácsot adni nekem.

– Például mit tanul tőlük?

– Mondjuk azt, hogy a mindennapi életük hogyan zajlik. Érdekel az is, hogy a lányok hogyan készítenek elő egy partit, hogyan készülnek fel a bulizásra. Egyébként, mivel Franciaországban ismeretlen ez a kultúra, itthon sokat járok táncházakba. Figyelem a fiatalokat, bizonyos dolgok miatt csodálom őket. Ellenben, ha azt hallok a taxisofőrtől, hogy a külföldről érkező fiatalok a repülőtérről egyből a romkocsmába vitetik magukat, mert ez az egyedüli magyar szó, amit ismernek, kicsit elkeseredem. Miért issza le magát a sárga földig sok fiatal, miért buliznak reggelig? Az elkeseredés miatt? A külföldiek esetében azért, mert olcsóbb itt a viszki? A válasz talán ott keresendő, hogy nagy törés van a világban. Az, aki család vagy normális családmódel nélkül nő fel, nehezebben birkózik meg az új helyzettel. ♦

OLVASSA A KÉPMÁS DIGITÁLIS VÁLTOZATÁT!

Nem kell tárolni, virtuális könyvespolcán bármikor elérí

Ajándékba
is vásárolható

Kiadványát
több eszközön
is elérheti

Pár kattintással
azonnal olvasható,
előfizethető

WWW.DIGITALSTAND.HU/KEPMAS

MÉDIA

A NEMZEDÉKEKÉRT-DÍJ

Fő támogató:

RICHTER GEDEON

JANUÁRBAN SZAVAZZON A MÉDIA A NEMZEDÉKEKÉRT-DÍJ JELÖLTJEIRE, ÉS NYERJEN ÉRTÉKES AJÁNDÉKOKAT.

A Média a Nemzedékekért-díj 2017-ben is az idősekről szóló médiamegjelenéseket szemlélte. Válassza ki a 12 jelölt közül, melyik legyen a közönségdíjas!

www.mediaacsaladert.hu

A szavazók a 2018-as márciusi Képmás digitális változatát kapják meg. Ezen kívül kisorsolunk 10 db családi belépőt a Csodák Palotájába, 10 db Ikertükör kötetet, valamint egy szerencsés szavazó nagy értékű Képmás-csomagot nyer.

**SZAVAZOTT A MÉDIA A CSALÁDÉRT-DÍJ
KÖZÖNSÉGDÍJASÁRA?
HA IGEN, NÉZZE MEG
A SZAVAZÁS EREDMÉNYÉT
A MEDIAACSaladert.hu OLDALON.**

A MÉDIA A NEMZEDÉKEKÉRT-DÍJ TÁMOGATÓJA:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

KIEMELT TÁMOGATÓK:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

MOL

NEMZETSTRATÉGIAI
KUTATÓINTÉZET

SZERECSINTÁLYA ZRT

NEMZETSTRATÉGIAI
KUTATÓINTÉZET

NEMZETSTRATÉGIAI
KUTATÓINTÉZET

MÉDIATÁMOGATÓK:

KEPMÁS

mediaworks

hetiVálasz

mediaworks

hetiVálasz

mediaworks

hetiVálasz

mediaworks

PARTNEREK:

CSOP

HDS

mediaworks

hetiVálasz

mediaworks

hetiVálasz

mediaworks

hetiVálasz

mediaworks